

NdB Národní
divadlo
Brno

činohra

Vévodkyně a kuchařka

Viktorie Knotková
na motivy románu
Ladislava Fukse

režie: Kamila Polívková

Premiéra 5. listopadu 2015
v divadle Reduta

MAX FACTOR X

PARISER.CZ

LIDOVÉ NOVINY

lidovky.cz

KOISHI

www.ndbrno.cz

8 | 8 | N | 0 |

Ladislav Fuks (1923 – 1994), Viktorie Knotková (1986)
Vévodkyně a kuchařka

„Zda vlastně i já nechci vzlétávat? Zda vlastně i já nežiji v kleci?“

Režie:	Kamila Polívková
Dramaturgie:	Martin Kubran
Scéna:	Michal Pěchouček
Kostýmy:	Zuzana Formánková
Hudba:	Ivan Acher
Odborná spolupráce:	Michal Skočovský
Produkce:	Eva Janigová, Markéta Vítková
Inspice:	Ludmila Havelková

Večerní degustační menu připravuje pro naše diváky restaurace KOISHI.

Manažerka gastronomické části	Simona Elsnerová
Supervize a koncepce menu	Petr Fučík
Kuchař	Martin Směřička

Hrají

Vévodkyně	Vladimír Javorský j. h.
Justina	Eva Novotná
Zpěvačka	Vanda Šípková / Jana Tajovská Krajčovičová
Harfenistka	Pavla Kopecká / Yi-Yun Loei

Obsluha Matěj Pohořálek, Jáchym Sůra, František Maňák, Pavel Šupina, Štěpán Princ, Viktor Harangi, Kristián Hochman, Karel Vondrášek, Klára Anna Satinská, Natalie Golovchenko, Barbora Bezáková, Petra Schovánková, Magdalena Straková (studenti činoherního herectví divadelní fakulty JAMU)

Předpremiéra 3. 11. a 4. 11. 2015 v 18.00 v divadle Reduta – Mozartův sál

Premiéra 5. 11. 2015 v 19.00 v divadle Reduta – Mozartův sál

Reprízy: 6. 11., 7. 11., 11. 11., 12. 11., 14. 11., 15. 11. a 22. 12. 2015 vždy v 19:00, další pak od ledna 2016

Vévodkyně a kuchařka v Redutě

Divadelní režisérka a výtvarnice Kamila Polívková se svým tvůrčím týmem připravuje speciálně pro nádherný prostor Mozartova sálu divadelně gastronomický večer na motivy románu Ladislava Fukse.

Ladislav Fuks byl prozaik vyhraněně osobitého stylu a svébytné umělecké metody, vyznačující se složitou metaforikou, symboličností a zvláštním způsobem organizace příběhu, který vyrůstá z rozpracování detailů a návratnosti motivů. Jeho kompoziční mistrovství nemá v současné české literatuře obdoby.

Své poslední rozsáhlé prozaické dílo *Vévodkyně a kuchařka* dopsal Fuks v roce 1983. V příběhu podivné vídeňské šlechtičny, odehrávající se na konci 19. století, rozvíjí románovou metaforu ohlašujícího se zániku životního stylu, který i během soumraku své existence září třpytem nashromážděného bohatství tradic, kultivovanosti a krásy. Jedná se zároveň o metaforu nevyhnutelné pomíjivosti a smrti, již propadá a již se podvědomě bojí každý jednotlivec i každá kulturní epocha. Současně je román i zvláštní autobiografickou travestií, ve které se autor „převléká“ do postavy vévodkyně a více či méně bizarní převleky propůjčuje také svým přátelům a souputníkům. Právě tento divadelní prvek vedl k adaptaci secesně přebujelé struktury románu do intimních rozhovorů mezi hlavní postavou a hosty/diváky, kteří jsou přítomni otevření zrcadlového sálu vévodkyněna hotelu – tzv. Spectakula, symbolu snu o věčnosti a dokonalosti.

V inscenaci *Vévodkyně a kuchařka* se na brněnskou divadelní scénu vrací vynikající divadelní a filmový herec **Vladimír Javorský**, který zde ve svém prvním působišti v Divadle Husa na provázku ztvárnil mnoho nezapomenutelných rolí.

Večerní degustační menu připravuje pro naše diváky restaurace KOISHI.

FISH | KOISHI | SUSHI

O autorovi

Ladislav Fuks (1923 – 1994)

se narodil 24. září 1923 v Praze. Jeho dětství nebylo příliš šťastné. Otec, policejní úředník, byl chladný a dominantní člověk a matka se starala pouze o správnou společenskou výchovu svého syna. Téma smutného dětství a snahy o vzdor proti otci se pak objevuje v několika jeho knihách. Největší životní krizí ale prochází Ladislav Fuks v době dospívání, tedy na počátku druhé světové války, kdy si poprvé uvědomuje svou homosexualitu. Krutý osud svých židovských spolužáků z gymnázia prožívá citelněji, jelikož sám trpí silným pocitem ohrožení – v koncentračních táborech tehdy mizí nejen Židé a Romové, ale také homosexuálové. S válečnými zážitky se vyrovnává ve svých prvních knihách, ale i později. Silným duchovním poutem s pronásledovanou židovskou menšinou je inspirován také název jedné jeho knihy – *Mí černovlasí bratři*. Po dokončení gymnázia pracoval za války na zemědělské správě v Hodoníně. Po válce studoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy obor filozofie, psychologie a dějiny umění. Od roku 1950 byl papírenským dělníkem. V roce 1956 se stal odborným pracovníkem Státní památkové správy. Poznal většinu českých a moravských zámků a v roce 1958 vydal jako svou první knihu odbornou publikaci *Zámek Kynžvart – historie a přítomnost*. Od roku 1959 pracoval jako odborný pracovník v Národní galerii v Praze.

V roce 1963, tedy až ve svých čtyřiceti letech, vydává konečně svou literární prvotinu – román *Pan Theodor Mundstock*, kterému se dostalo velkého ohlasu, a Ladislav Fuks se napříště věnuje již jen literární tvorbě. Do literatury vstoupil jako zralý člověk a především jako osobitý vypravěč. Vycházel ponejvíce z lidských osudů, jež ho od dětství traumatizovaly a z nichž jako by se vysvobodil fiktivními příběhy – podobaly se snům, psychologickým hyperbolám, symbolickým a metaforickým obrazům. Všechny autor podával s ironickým odstupem: spojoval tragédii s groteskou, líbil se mu černý humor a zvláště ho lákaly absurdní scény a dialogy.

Po úspěchu prvního románu následovaly další prózy: povídkové knihy *Mí černovlasí bratři* (1964) a *Smrt morčete* (1969), osobně laděný román *Variace pro temnou strunu* (1966) a *Spalovač mrtvol* (1967). Zatímco v některých prózách převažovala historická kulisa, jindy převládal psychologický zájem projevující se až bizarními příběhy, jako například *Myšl Natálie Mooshabrové* (1970), *Příběh kriminálního rady* (1971) nebo *Oslovení z tmy* (1972) a konečně jeho nejrozsáhlejší dílo, román *Vévodkyně a kuchařka* (1983). Řada Fuksových příběhů byla přeložena do cizích jazyků a některé byly zfilmovány.

O režisérci

Kamila Polívková se narodila v Brně, kde také studovala v letech 1998–2004 scénografii na Janáčkově akademii múzických umění.

Vytvořila kostýmní výpravy a scénografie k desítkám českých i zahraničních inscenací. V letech 2004–2012 působila v Pražském komorním divadle (Divadlo Komédie) jako kostýmní výtvarnice, scénografka. Ve spolupráci s režiséry Davidem Jařabem a Dušanem Davidem Pařízkem se zde podílela na vzniku většiny odbornou i laickou veřejností vysoce ceněných inscenací, které reprezentovaly české divadlo na mezinárodních festivalech a předních evropských scénách. Od roku 2007 pro tento soubor vytvářela také grafický design a fotografie. V roce 2009 připravila režijně v Divadle Komédie inscenaci *Hrdinové jako my* (podle vlastní dramaturgie románu Thomase Brussiga), o rok později inscenaci hry Ödöna von Horvátha *Víra, láska, naděje*. V roce 2012 zde inscenovala divadelní hru *SAM* německé autorky Kathariny Schmitt s Karlem Rodenem v hlavní roli.

Po ukončení činnosti Pražského komorního divadla stála u zrodu další progresivní scény - pražského Studia Hrdinů, kde působí především jako kmenová režisérka (*Den opričníka, Mileniny recepty, Říše zvířat*). Její inscenace *Den opričníka* (vlastní adaptace románu Vladimira Sorokina) vzbudila velký ohlas, protagonista Karel Dobrý získal za herecký výkon Cenu Divadelních novin, Cenu Alfréda Radoka 2013 i nominaci na Cenu Thálie.

Od roku 2005 pravidelně spolupracuje s režisérem Dušanem Davidem Pařízkem jako výtvarnice na nejvýznamnějších scénách v německy mluvících zemích (Salzburger Festspiele, Deutsches Theater Berlin, Staatsschauspiel Dresden, Deutsches Schauspielhaus in Hamburg, Schauspielhaus Zürich, Düsseldorfer Schauspielhaus, Residenztheater München, Theater Bremen, Burgtheater a Volkstheater Wien a další).

V roce 2014 se podílela mj. na Pařízkově inscenaci hry Wolframa Lotze *Směšná temnota* uvedené na scéně Akademického divadla (Burgtheater) ve Vídni, které se dostalo mnoha ocenění, i těch nejvyšších v anketě časopisu Theater Heute (Nejlepší inscenace roku, Nejlepší režie roku).

V roce 2014 inscenovala Kamila Polívková na scéně Schauspielhaus Zürich hru Darji Stocker *Precious* (pro mezinárodní festival Transit Zürich). V současnosti režijně připravuje česko-islandský divadelní projekt *Skugga Baldur*.

Kamila Polívková byla nominovaná na Cenu Alfréda Radoka v kategorii Scénografie roku 2009, v kategorii Talent roku 2010 a na cenu Český lev 2012 za nejlepší výtvarné řešení filmu *Odpad, město, smrt*.

O autorce dramaturgické a scénářové

Autorka dramaturgické, divadelní dramaturgyně a překladatelka **Viktorie Knotková**, studovala na Janáčkově akademii múzických umění v Brně v ateliéru prof. Václava Cejpka. V letech 2009-2010 absolvovala roční stáž ve Vídni na Max Reinhardt Seminar v ateliéru režie. Už v průběhu studia scénářisticky a dramaturgicky připravila několik inscenací v Národním divadle Brno a v Centru experimentálního divadla v Brně. Pro Salon5 im Brick 5 ve Vídni připravila sérii scénických čtení převážně zapomenutých pražských spisovatelů německé provenience.

V letech 2010 - 2012 působila Viktorie Knotková jako interní dramaturgyně Pražského komorního divadla v Divadle Komédie a překladatelsky, scénářisticky a dramaturgicky se podílela na divácky úspěšných a kritikou vysoce ceněných inscenacích: Ödön von Horváth: *Víra, láska, naděje* (režie Kamila Polívková, 2010), Karl Kraus: *Die letzten Tage der Menschheit* (režie Katharina Schmitt, Thomas Zielinski, Alexander Riemenschneider, 2011), Peter Stamm: *Agnes* (režie Alexander Riemenschneider, 2011), Katharina Schmitt: *Sam* (režie Kamila Polívková, 2012), Reiner W. Fassbinder: *Odpad, město, smrt* (režie Dušan David Pařízek, 2011), Peter Handke: *Hodina, ve které jsme o sobě nevěděli* (režie Dušan David Pařízek, 2012). Působení Pražského komorního divadla (Divadlo Komédie, 2002-2012) pod vedením Dušana Pařízka a Davida Jařaba je hodnoceno jako jeden z nejprogresivnějších fenoménů současné české divadelní kultury s přesahem do německy mluvících zemí. Inscenace Divadla Komédie byly pravidelně oceňovány za inscenační počiny, účastnily se mnoha festivalů a hostovaly na významných zahraničních scénách. Třikrát byl soubor Divadla Komédie oceněn v anketě kritiků jako „Divadlo roku“.

Od sezony 2012/2013 působí Viktorie Knotková jako dramaturgyně v německém divadle Theater Bremen, které už dlouho funguje jako „divadelní podhoubí“ pro talenty a osobnosti, které následně zásadním způsobem ovlivňují německé a evropské divadlo. Cíleně (programově) se zde věnuje projektům spojujícím umělce z odlišných jazykových a kulturních „krajín“. Dramaturgicky spolupracuje s režiséry Frankem Abtem, Alexem Riemenschneiderem, Dušanem D. Pařízkem, Felixem Rothenhäuslerem, Mirko Borschem, Alexanderem Gieschem a s režisérkami Alize Zanwijk a Lolou Arias.

V sezoně 2015/2016 připravila Viktorie Knotková v Theater Bremen dramaturgickou linii s pracovním názvem „Česká invaze“. První premiéra „divadelního koncertu“ podle Kafkova románu *Zámek* měla veliký úspěch.

čínohra

Vévodkyně a kuchařka

Viktorie Knotková na motivy románu Ladislava Fukse

režie: Kamila Polívková
Premiéra 5. listopadu 2015
v divadle Reduta

Kontakt

Vítězslav Charvát

Marketing a PR činohry
divadlo Reduta
charvat@ndbrno.cz
+420 606 451 310

Eva Kašpárková

Marketing a PR činohry
Mahenovo divadlo
kasparkova@ndbrno.cz
+420 724 795 323